

**T.C.
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı**

7/6181

62.154

Sayı: 35964878.610.01/155220
Konu: Soru Önergesi (7/6181)

02/8/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.06.2016 tarihli ve 41586 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Mahmut TANAL' ın, Çat Barajı ve Sulama Projesine ilişkin, 7/6181 esas numaralı yazılı soru önergesi, Bakanlığımca incelenmiş olup, cevabi yazı ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK:
Cevabi Yazı (.2 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MAHMUT TANAL'IN
7/6181 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

SORU 1. Çat projesi kapsamında bölgede tarımla uğraşan halkın kamulaştırılan tarım arazileri ile ilgili olarak, ödenme taahhüdünde bulunulan bedelin daha altında bir ödeme yapıldığı doğru mudur? Taahhüt edilen bedelin altında ödeme yapılma sebebi nedir? Bahsi geçen kamulaştırma işlemi ile ilgili olarak toplam ne kadar ödeme yapılmıştır?

SORU 2. Baraj kotu içerisinde kalan tarım arazilerinin kamulaştırması yapılırken, tarım arazisi maliklerinin kot dışında kalan ikametgâhları ile ilgili çalışma yapılmış mıdır? Geçimini bu tarım arazilerinden kazanan vatandaşlarımıza aynı verimlilikte arazi tahsisi yapılmadığı doğru mudur?

SORU 3. Tahsis edilen arazilerin verimsiz olması nedeniyle geçimini tarımdan sağlayan vatandaşlarımızın mağduriyetlerini sağlamak amacıyla bir çalışma yapılacaktır mıdır?

SORU 4. Tarımsal arazi olarak gösterilen yerlerin vatandaşların yaşadığı yerle uzaklığı nedir? Tarımla uğraşan vatandaşlarımızın evlerinden arazilere ulaşımı mümkün müdür?

SORU 5. Tarımsal iskan çalışmaları ne şekilde yapılmıştır?

SORU 6. Çat Barajına 59 Km mesafede bulunan Malatya İlimizin baraj suyundan yararlanması sağlanırken, baraja 500 m mesafede bulunan Çelikhan Köyü'nün su sorunu yaşama sebebi nedir?

SORU 7. Çelikhan İlçesi'nin su sorunu ile ilgili olarak tünel çalışmasının ihale edildiği doğru mudur? İhale edildi ise firma belli midir? Tünel ile ilgili herhangi bir çalışma başlamadıysa sebebi nedir?

SORU 8. Vatandaşlarımızın susuzluk nedeniyle mahsullerinin heba olması sorunu karşısında zararı nasıl karşılanacaktır? Konu ile ilgili tedbir alınmış mıdır?

SORU 9. Çat Barajı'nın olduğu havzadaki yüzen adalar bölgenin turistik ve doğal zenginliği iken, karaya çekilerek bağlanma sebebinin göl üzerindeki balık çiftliği olduğu doğru mudur? Değilse sebebi nedir ve adacıkların bu şekilde karaya çekilmesinin yasal dayanağı nedir?

SORU 10. Göl üzerinde kurulan balık çiftliği hangi işletme tarafından işletilmektedir?

SORU 11. Göl üzerine balık çiftliği kurulması bölgeye ne gibi bir katkı sağlamıştır? Gölün ve üzerinde bulunan ki şimdi karaya çekilmiş olan adacıkların, tabii güzelliğinin korunması için çalışma yapılmama sebebi nedir?

SORU 12. Balıkçılık nedeniyle içme suyu kaynaklarından biri olan göl suyunun kirlenmesi ile ilgili tedbir alınması düşünülmekte midir?

SORU 13. Adıyaman İlimizin su sorunu ile ilgili olarak Atatürk Barajından faydalanılmama sebebi nedir?

CEVAP 1-13. Çat barajı rezervuar alanında kalan Çelikhan İlçesine bağlı toplam 8 köye ait 3304 adet taşınmaz, 9390 da alan ve 222 adet ev için 1985 ile 2000 yılları arasında kamulaştırma bedeli ve tezyidi bedel olmak üzere 2016 yılı fiyatlarıyla toplam 109 803 355 TL ödeme yapılmıştır. Kamulaştırma işlemleri, Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından neticelendirilmiş olup ödemeler, mahkemenin belirlemiş olduğu bedeller üzerinden yapılmıştır. Dolayısıyla İdaremizin, ödeme taahhüdünde bulunulan bedelin daha altında bir ödeme yapması söz konusu değildir. Çat Barajı kamulaştırma kotu dışında ve barajın mücavirinde bulunan 8 adet köy için çalışmalar yapılmış ve 948 adet parsel, 2 058 da alan ile 342 adet ev kaldığı tespit edilmiştir.

Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından Çat Barajı devlet eliyle iskân çalışmaları kapsamında 8 köye ait toplam 306 aile ve bunlara ait 1510 nüfus Malatya Sultansuyu Ovası ve sulama alanı içerisindeki TİGEM arazilerine yerleştirilmiştir. Her aileye 20 dekar arazi ve 2 katlı konut yapılmıştır. 306 ailenin yerleştiği alan Malatya'nın en verimli ve gözde tarım alanlarından olup Malatya'ya 25 km mesafede, havaalanına 5 km uzaklıktadır. Yeşilyurt ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Ulaşım sorunu bulunmamaktadır.

Çelikhan Belediyesinin vakî içmesuyu temini talepleri üzerine konuyla ilgili etüt çalışmalarına 2009 yılında başlanmıştır. Bu kapsamda Çelikhan ilçesinin 2038 yılı hedefli 48 l/s kapasiteli Mir Kaynağı'ndan içmesuyu temini projesi inşaatı 2014 yılında tamamlanarak hizmete alınmıştır. Çelikhan ilçesinin içmesuyu teminine yönelik hâlihazırda intikal eden olumsuz bir durum bulunmamaktadır. Ayrıca, Çelikhan ilçesi sınırlarında 1991 yılında işletmeye alınan 1290 ha'lık *Çelikhan Ovası Sulama Projesi*'nin sulama suyu ihtiyacı ovadaki mevcut kaynaklardan karşılanmaktadır.

2011 yılından itibaren söz konusu kaynakların sulama sezonu dışındaki akımları (*sulama suyu ihtiyacı aksatılmadan*) Adıyaman'a içmesuyu olarak verilmektedir. İnşaat çalışmalarına 2015 yılı itibarıyla başlanan *Adıyaman Çelikhan Derivasyon Tesisleri İnşaatı* ile Çelikhan sulamasının sulama suyu ihtiyacı Çat barajına derive edilecektir. Çat barajından temin edilecek sulama suyu ile yine ikinci iş olarak yapım ihalesi yapılan ve 2015 yılı son çeyreğinde yapımına başlanılan *Adıyaman Çelikhan Sulama Şebekesi İnşaatı* işi kapsamında Proje rehabilite edilerek modern sulama şebekesine kavuşacak ve kaynakların sulama maksadı böylece devredışı kalarak sistem daha rahat hale gelecektir.

DSİ Genel Müdürlüğümüz tarafından inşa edilerek işletmeye açılan sulama tesislerinde gerçek ihtiyaçlara göre adil paylaşım, eşitlik ve güvenilirlik, ihtiyaç duyulan miktarda suyun şebekeye ölçülerek alınması ve dağıtılması, programdışı kaçak su alımlarının önlenmesi, yapılan su dağıtım programına uyulmasının sağlanması, suyun iletim ve dağıtımında akış güvenliğinin sağlanması maksadıyla yapılan planlı su dağıtım çalışmaları kapsamında her yıl sulama sezonu öncesinde su kaynağındaki mevcut su hacmine göre sulama planlaması yapılmaktadır.

Sulama sezonu öncesinde barajdaki su miktarına göre valilikler, ilgili kuruluşlar ve sulama birlikleri gibi konunun tüm taraflarına yazılı olarak gerekli uyarı ve bilgilendirme yapılmaktadır. Barajdaki su miktarı kritik seviyede ise mülkî idare amirleri, yerel yöneticiler, sulayıcı teşkilatı yöneticilerinin katılımı ile toplantı yapılarak mevcut suyun âdil bir şekilde dağıtımı için bir komisyon kurulmaktadır. Bu çerçevede, gece sulaması yapılması sağlanmakta ve sabit tesislere (*meyve bahçeleri*) öncelik verilmektedir.

Çat Barajı gölünde oluşan yüzen adacıklar rüzgâr ile sürekli hareket halinde olmasından dolayı baraj dolusavak su alma yapısını tıkaması ve çalışmasını engellemesi nedeniyle baraj güvenliğinde risk oluşturmaktadır.

Çat barajı gölünde, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'nün izniyle kurulan 12 firmaya ait ağ kafeslerde alabalık yetiştiriciliği tesisi bulunmaktadır. Yıllık üretim kapasitesi 3834 ton olan yetiştiricilik işletmeleri ile toplam 24 kişiye, avcılık yoluyla ise yılda 13 ton balık üretimi ile 7 balıkçıya istihdam sağlanmaktadır.

Adıyaman kenti içmesuyu temini ile ilgili olarak Atatürk Barajından faydalanılmamasının nedeni yaklaşık 350-400 m pompaj ile kente içmesuyu verilebilecek olması ve enerji giderlerinin Belediye tarafından karşılanabilmesinin ekonomik ve uygulanabilir bulunmadığı belirlenmiş olmasıdır. Adıyaman ili için mevcut ve geliştirilmekte olan projelerle kente cazibeli olarak içmesuyu temin edilmektedir.